

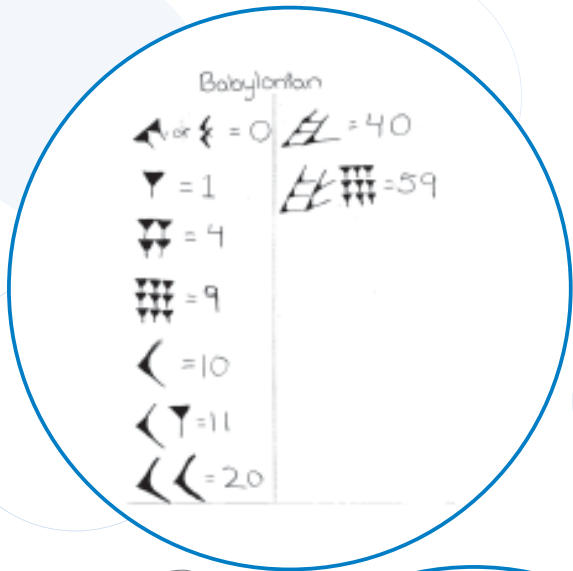
Q U B I Z

ถ่าย แสมชน

ฉบับที่ 137 (ก.ค. - ส.ค.) ตอนที่เขียนต้นฉบับ

ถ่ายยังรู้สึกประทับใจมิสแคนาดา นางงามจักรวาลคนนี้ไม่หาย เธอบอกว่าสิ่งที่ทำลายเธอมากที่สุดคือการมองโลกในแง่บวก ตายแล้ว เธอช่างมีจิตใจเป็นนางงามจริงๆ นี่ถ้าหากว่าเธอได้เป็นคุณครู เธอจะต้องเป็นคุณครูที่ใจดีที่สุด และเด็กๆ จะต้องรักเธอมากที่สุด ทั้งสวยทั้งใจดี มองโลกสวยงามไปหมด นักเรียนทำอะไรผิด เธอก็ต้องคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา...ธรรมดา “แก้ไขใหม่ได้ลูก...พยายามอีกนิดนะลูก...ลองใหม่นะคะ...อืมเก่งจัง...อีกนิดนี่ก็ทำได้ดีแล้ว.....แม่แล้วๆ แต่ลองปรับตรงนี้อีกหน่อย...ดีแต่ๆ เนอะ...” (ภาษาได้ ต่ายนึกไม่ออก คุณๆ ผู้อ่านที่อยู่ทางใต้เขียนมาบอกก็จะดีไม่น้อย) พอแหละ ต่ายว่าหันมาเอาสาระกันนิดจะดีกว่า อยู่ดีไม่ว่าดี มีวันหนึ่ง ต่ายเกิดความสงสัย ถึงเรื่องการคิดเลขของคนยุคหิน ค้นไปค้นมาก็พบ ขอบอกว่าใครไม่อ่านต่อ รับรองจะเสียใจ... ขอย้อนเวลาไปเมื่อห้าหมื่นกว่าปีมาแล้ว (จะกว่าๆ มากน้อยเท่าไร ก็บอกไม่ได้นะจ๊ะ ประมาณๆ เอาละกัน) สมัยโน้นยังไม่มีตัวเลข 1,2,3... ไข่เหมือนตอนนี้ คุณๆ ว่าคนในยุคนั้นเขามีการนับกันยังไงถึงจะรู้ว่าไอนี้มีกี่อัน ไอนั้นมีเท่าไร อ๊ะ นี่แหละ วันนี้โชคดีของคุณครูคณิตศาสตร์ประถมแล้ว ที่ได้มาอ่านเจอเรื่องที่ถ่ายจะเล่าในเล่มนี้ ก่อนที่คุณครูจะสอนให้เด็กๆ รู้จักเลข 1,2,3...0 นี้เลย ลองใช้เทคนิคของคนในยุคก่อนมีตัวเลข ตั้งปัญหาให้เด็กๆ ในชั้นเรียนหาวิธีการนับสิ่งของที่เตรียมไว้โดยไม่ใช้ตัวเลข โดยอาจจะเตรียมไข่ไก่ต้มไว้ 5 ฟอง ไข่เนกกระทาด้มไว้ 40 ฟอง หรือจำนวนเท่าจำนวนนักเรียนในห้อง พอเรียนเสร็จก็แจกไปคนละฟอง และก็สิ่งของอื่นๆ อีกสองสามอย่าง แบ่งให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มสนุกสนุก แล้วก็ให้นักเรียนหาวิธีการสื่อสารกับเพื่อนๆ ในชั้นเรียนดูว่าจะบอกกันยังไงดีล่ะ โดยไม่มีการพูดคำว่า “หนึ่ง”, “สอง”, ..., “ศูนย์” หรือใช้สัญลักษณ์ที่เป็นตัวเลขในปัจจุบันโดยเด็ดขาด อธิ บรรยายภาคในห้องเรียนคงสนุกพิลึก กับกิจกรรมแบบนี้

เด็กๆ จะต้องหาวิธีการนับแบบคนสมัยโบราณมากมายนะ ซึ่งยังไม่มิตัวเลข สมัยนั้นเขาก็ใช้วิธีหักกิ่งไม้เป็นชิ้นๆ หรือเอาใบไม้มาวางไว้ แทนจำนวนนับ บ้างก็ขีดเส้นไว้ที่พื้นดิน บางคนก็หยิบก้อนกรวดก้อนหินมาวางเทียบ ทีนี้ก็จะออกเสียงไงกันก็ไม่รู้สินะ เพราะไม่มีสัญลักษณ์เป็นตัวเลขนี่นา อาจจะได้ยินเด็กๆ ออกเสียง อั้ง อ้อง อ้า อี้ อ้า อก เอ็ด แอด เอ้า อิบ อูนั๊น ไม่นะ ถ้าบางคนใช้ ต-เต่า หละ ตึง ต้อง ต้า ตี้ ต้า ตก เต็ด... ต่าย ไม่นับต่ออีกา ออิ ก็อย่าไปว่าเด็กนะ คุณครูที่ใช้สัญลักษณ์ตามความเป็นครู หรือขอยืมนางงามแคนาดา มาใช้ก่อนก็ได้ เรื่องคิดในแง่บวก .... ต่าย เด็กคิดได้ไง สร้างสรรค์ๆ พอเด็กได้สนุกกับกิจกรรมแล้ว ค่อยชี้ให้เด็กเห็นว่า สัญลักษณ์ทางตัวเลขอันเนี้ยมันจำเป็นนะ ไม่งั้นกว่าเราจะสื่อสารกันรู้เรื่อง กว่าจะแลกเปลี่ยน หรือค้าขายกันได้ เด็กๆ ก็ไม่เห็นคุณค่า และที่ไปที่มาของตัวเลข ทำให้รักที่จะอยากเรียนรู้เพิ่มอีกเป็นกอง รับรอง เอาวิธีการของต่ายไปใช้ ไม่ผิดหวัง ต่ายขอเอาทุกระต่ายเป็นประกัน (ในสังคมของกระต่าย หูสำคัญกว่าหัวจะ)

จากคำบอกเล่าของบรรพบุรุษกระต่ายในแผ่นดิน พบว่า มนุษย์เริ่มใช้สิ่งของต่างๆ แทนจำนวนก่อน สมมุติเวลาจะดูว่าสัตว์เลี้ยงเข้าคอกครบไหม ก็ใช้วิธีหักพับนิ้วมือลงมานับ บ้านไหนมีแกะเยอะเกินสิบตัว ก็ต้องยืมนิ้วญาติพี่น้องมาหักมาพับกันไปเรื่อย ทีนี้ทำไงจะบ้านที่มีสัตว์เลี้ยงฝูงใหญ่ ไม่ยาก ไม่ยาก คนกลุ่มนั้นก็เริ่มใช้ก้อนหินมากองสุ่มๆ กันแทนจำนวนนับ พอสัตว์เข้าหรือออกจากคอกหนึ่งตัวก็หยิบก้อนหินมาวางไว้ 1 ก้อน ง่ายมะ อู้ยทำงานกันอยู่นาน จนหาก้อนหินก้อนกรวดกันไม่ไหวอดไม่ไหวนั่นแหละ ถึงจะเริ่มกำหนดสัญลักษณ์และชื่อเรียกตามมาก็แล้ว พอกำหนดแล้ว คราวนี้แหละ อันไหนใช้ง่าย ก็ค่อยๆ แพร่ขยายการใช้งานออกไป ช่วงแรกก็คิง อั้ง อ้อง อ้า กันไปก่อน กว่าจะมาเป็น วัน หู ทรี หรือ สอง สาม สี่ หรือ โหงว ลัก ฉิก โป๊ย เหมือนในตอนนี้

คำคมฉบับนี้ สั้นๆ แต่คมกริบ **“Practice what you preach!”** แปลได้ว่า ขอให้ทำในสิ่งที่คุณสอน ก็ประมาณว่าสอนในสิ่งดีๆ แล้วก็ทำสิ่งดีๆ ให้เป็นตัวอย่างแก่ยุวชนรุ่นหลังจ้า

เฉลยปัญหาฉบับที่ 135 เรื่องที่คุณพจนานเรศ ฟ่องต่อศาลว่าบริษัทได้ใส่ยาที่ชื่อว่า Trimethylxanthine ลงในกาแฟให้พนักงานกิน ทำให้พนักงานติดยา และทำงานได้มากกว่าเดิมนั้น ศาลยกฟ้องคดีนี้ก็เพราะว่า Trimethylxanthine ก็คือคาเฟอีน (caffeine) ที่พบได้ในกาแฟนั่นเอง **คุณที่ตอบถูก 2 คน คือ** ด.ช. วรธนัย ศิระไตรรัตน์ โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก และ ด.ญ. ทิพย์วาทิ ธัญญะวัน ได้รับหนังสือเครื่องบิงกระดาดหีบ ส่วนโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลกจะได้รับ CD - Rom 1 แผ่น เอาไปใช้ในการเรียนการสอน

คำถามประจำฉบับที่ 137 จะเกี่ยวกับตัวเลข เพื่อให้รับกับเรื่องที่มาของตัวเลข ต่ายมีเลขมาให้ 4 ชุด

- 1, 2, 3, 2, (ก)
- 4, 5, 6, 3, (ข)
- 7, 7, 1, 4, (ค)
- 3, 9, 7, 5, (ง)

คุณ ลองหาวิธีคิด และที่ไปที่มา ที่จะทำให้ได้เป็นคำตอบของเลขที่จะตามมาในเครื่องหมายวงเล็บ ต่ายขอถามแค่ ว่า ข. คือเลขอะไร อธิ เมื่อได้คำตอบก็ขอให้แสดงวิธีหาคำตอบมาด้วยนะ แล้วส่งมาหาต่าย **ภายในวันที่ 30 กันยายน 2548** ต่ายมีเข็มกลัดหมีแพนด้า น่ารักๆ มาแจก 10 อัน และเหมือนๆ เดิม คนที่ได้รางวัลจากการจับรางวัลคนแรก ก็จะได้ **CD-ROM การทดลองทางวิทยาศาสตร์สนุกๆ ลงงทำได้ ผ่านคอมพิวเตอร์เลย 1 แผ่น** ส่งให้โรงเรียนได้เอาไปใช้ในการเรียนการสอน ถ้าไม่แจ้งชื่อโรงเรียนก็ขอถือสิทธิ์ขาดในการยกเลิกรางวัล CD-ROM จะ สำหรับเฉลยอ่านได้ในฉบับที่ 139

ส่งคำตอบมาที่

คุณต่าย แสนชน นิตยสาร สสวท.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

924 สุขุมวิท คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

หรือทาง E-mail ที่ magazine@ipst.ac.th

ต่าย แสนชน

